

Justitsministeriet
Civil- og Politiafdelingen

Dato: 22. juni 2006
Dok.: MCC40247
Politikontoret

Udkast til tale

til ministeren til brug for besvarelsen af samråds-
spørgsmål N, O, P og Q i Det Politisk-Økonomiske
Udvalg fredag den 23. juni 2006.

Spørgsmål N:

”Statsministeren og justitsministeren bedes:

- a. Kommentere kronikken ”Hvis Arbejderen var Jyllands-Posten” fra redaktøren af dagbladet Arbejderen fra Politiken den 23. marts 2006,*
- b. uddybe svarene vedr. sagen om lukning af hjemmesider (foreningen Oprør, Helsingør*

Dagblad og dagbladet Arbejderen), jf. svar på § 20-spørgsmål nr. 2900 og 3869 samt svarene på REU alm. del – spm. 292 og 293 og

- c. uddybe svarene vedr. sagen om lukning af hjemmesiden Bizar, jf. svar på § 20-spørgsmål nr. 3369-3371”

Spørgsmål O:

”Mener statsministeren og justitsministeren, at ytringsfriheden er sikret, når aviser m.v. kan risikere at få deres hjemmesider lukket uden dommerkendelse, jf. sagen om dagbladet Arbejderen, som bl.a. er omtalt i kronikken ”Hvis Arbejderen var Jyllands-Posten” fra Politiken den 23. marts 2006, samt de øvrige sager om lukning af hjemmesider?”

Spørgsmål P:

”Hvordan mener statsministeren og justitsministeren, at sagerne om lukning af hjemmesider, uden forudgående indhentning af dommerkendelse, harmonerer med regeringens holdninger til ytringsfrihed, som de kom til udtryk under sagen om Muhammed-tegningerne?”

Spørgsmål Q:

”Hvilke fremadrettede initiativer vil statsministeren og justitsministeren iværksætte for at sikre beskyttelsen af ytringsfriheden, som følge af sagen om Muhammed-tegningerne og sagerne om lukning af hjemmesider? Vil ministeren f.eks. overveje at lade pressens og hjemmesideindehaveres vilkår (rettigheder, beskyttelse m.v.) indgå, som en særskilt del af kommissoriet for den offentlighedskommission, som regeringen har nedsat?”

Svar:

1. [Statsministeren indleder besvarelsen af spørgsmålene]

Som statsministeren var inde på, udspringer de spørgsmål, der rejses af udvalget, af en række konkrete sager om hjemmesider på internettet, hvor politiet har haft mistanke om, at de pågældende hjemmesider indeholder strafbart materiale.

Jeg vil derfor gerne indlede min besvarelse med at redegøre lidt nærmere for disse sager.

2. Sagerne har som bekendt været genstand for omtale i pressen, herunder i den kronik i Politiken fra den 23. marts i år som der er henvist til i samrådspørgsmålene.

Den første sag drejer sig om mulig økonomisk støtte fra personer med tilknytning til foreningen Oprør til bl.a. den colombianske organisation FARC.

Som det fremgår af min besvarelse af spørgsmål nr. 292 fra Folketingets Retsudvalg, blev Københavns Politi i forbindelse med efterforskningen af sagen opmærksom på, at der på foreningen Oprørs hjemmeside på internettet fandtes nogle dokumenter, der kunne indeholde opfordringer til at yde økonomisk støtte til bl.a. FARC, hvilket efter politiets opfattelse kunne indebære en overtrædelse af straffelovens bestemmelse om terrorfinansiering.

Københavns Politi anmodede på den baggrund Københavns Byret om tilladelse til at beslaglægge de pågældende dokumenter.

Byretten afsagde herefter den 12. august sidste år kendelse om, at dokumenterne skulle beslaglægges, og denne kendelse blev efterfølgende den 14. oktober sidste år stadfæstet af Østre Landsret.

Efterfølgende viste det sig, at dokumenterne efter beslaglæggelsen blev gjort tilgængelige på andre hjemmesider på internettet, herunder på dagbladet Arbejdersens hjemmeside.

Politiet henvendte sig derfor til indehaverne af de pågældende hjemmesider med en opfordring om at fjerne dokumenterne fra hjemmesiderne.

For dagbladet Arbejderens vedkommende førte henvendelsen imidlertid ikke til, de pågældende dokumenter blev fjernet fra hjemmesiden.

Københavns Politi henvendte sig derfor til Arbejdersens internetudbyder og gjorde opmærksom på, at udbyderen efter Københavns Politis opfattelse kunne gøres strafferetligt ansvarlig for medvirken til den handling, der efter politiets opfattelse opfordres til i de pågældende dokumenter, nemlig økonomisk støtte til en terrororganisation.

Politidirektøren i København har over for mig oplyst, at Københavns Politi efterfølgende ved en søgning på internettet har kunnet konstatere, at de pågældende dokumenter ikke længere ses at være tilgængelige på Arbejderens hjemmeside.

Som også statsministeren var inde på, er spørgsmålet om beslaglæggelse af dokumenter på foreningens Optrørs hjemmeside efterfølgende – med Procesbevillingsnævnets tilladelse – indbragt for Højesteret, hvor sagen i øjeblikket er under behandling i skriftlig procedure.

Den anden sag drejer sig om mulige strafbare udtaleser på en hjemmeside, der angiveligt skulle være et talerør for en lokalpolitisk liste i Helsingør.

Som det fremgår af statsministerens besvarelse af spørgsmål nr. S 3869, blev Helsingør Politi i marts i

år opmærksom på, at den pågældende hjemmeside indeholdt udtalelser om lokale navngivne byrådspolitikere, embedsmænd og polititjenestemænd, som efter Helsingør Politis opfattelse kunne indebære en overtrædelse af straffeloven.

Da Helsingør Politi havde erfaring for, at det ikke var muligt at komme i kontakt med de pågældende indehavere af hjemmesiden, henvendte Helsingør Politi sig i stedet til den internetudbyder, der stod bag hjemmesiden.

Helsingør Politi nævnte i den forbindelse over for udbyderen, at den pågældende hjemmeside formentlig indeholdt strafbare udtalelser, hvilket førte til, at de omtalte udtalelser blev fjernet fra hjemmesiden.

Politimesteren i Helsingør har i den forbindelse over for mig understreget, at der ikke var tale om, at Helsingør Politi over for udbyderen havde stillet krav

om, at udtalelserne blev fjernet, eller at hjemmesiden blev lukket.

Den sidste sag drejer sig om en noget anden situation end de to foregående sager.

Som jeg redegjorde for i min besvarelse af spørgsmål nr. S 3369 drejer sagen sig om, at Rigspolitiet ved en teknisk fejl videregav nogle oplysninger til en række internetudbydere om, at en hjemmeside indeholdt børnepornografisk materiale, hvilket førte til, at en internetudbyder lukkede den pågældende hjemmeside.

Rigspolitichefen har over for mig oplyst, at Rigspolitiet har indgået samarbejdsaftaler med en række internetudbydere om, at de pågældende internetudbydere fra Rigspolitiet modtager oplysninger om hjemmesider, som kan indeholde børnepornografisk materiale.

Samtidig med videregivelsen opfordres de pågældende internetudbydere til – f.eks. via en såkaldt ”stopside” – at blokere adgangen til de pågældende hjemmesider. Det fremgår i den forbindelse udtrykkeligt af samarbejdsaftalerne, at afgørelsen om at lukke hjemmesider træffes af den enkelte internetudbyder, ligesom det er den enkelte internetudbyder, der teknisk gennemfører lukningen af de pågældende hjemmesider.

Som det er fremgået af min gennemgang af sagerne, der er omtalt i samrådsspørgsmålene, er der ikke tale om, at politiet i disse sager – som det er lagt til grund i samrådsspørgsmålene – har lukket hjemmesider uden forudgående retskendelse.

Når man ser bort fra den sidste sag, var der alene tale om, at politiet henvendte sig til en række internetudbydere med opfordring til at fjerne muligt strafbart

indehold fra de pågældende hjemmesider, og dette er ikke et straffeprocessuelt indgreb, der efter retsplejeloven kræver rettens kendelse.

I kronikken fra den 23. marts i år har Dagbladet Arbejderens redaktør, Birthe Sørensen, rejst spørgsmål om, hvorvidt mediansvarsloven skulle være til hinder for at gøre et strafferetligt ansvar gældende mod internetudbydere i anledning af ytringer, der bringes i internetavisen på hjemmesider hos den pågældende internetudbyder.

Som jeg forstår Birthe Sørensen, er det hendes opfattelse, at et sådan strafferetligt ansvar alene kan gøres gældende over for den personkreds, der efter mediansvarsloven er strafansvarlige for mediers indhold, dvs. forfatteren til en artikel, redaktøren og eventuelt udgiveren.

Jeg vil ikke gå i enkeltheder med medieansvarsløvens ansvarssystem, men hvis udvalget er interesseret, vil jeg være indstillet på – skriftligt over for udvalget – at redegøre nærmere for retsstillingen på området.

Jeg kan dog oplyse, at det følger af medieansvarsløvens § 25, at det er lovgivningens almindelige ansvarsregler, der finder anvendelse i forhold til strafbare forhold, der kan medføre straf af fængsel i 6 år eller derover. I denne situation er det således ikke medieansvarsløvens særlige ansvarssystem, der finder anvendelse.

Den foreliggende sag drejer sig om mistanke om overtrædelse af straffelovens § 114 b om terrorfinansiering. Denne bestemmelse har en strafferamme på indtil 10 års fængsel.

3. For så vidt angår de mere principielle spørgsmål, der rejses i samrådspørgsmål O, P og Q kan jeg fuldt ud tilslutte mig de synspunkter, som statsministeren gav udtryk for.

Jeg er ligeledes helt enig med statsministeren i, at der ikke i lyset af de omtalte sager er anledning til at tage initiativer til sikring af ytringsfriheden, herunder at lade pressens og hjemmesideindehaveres vilkår indgå i Offentlighedskommissionens arbejde.

Jeg kan i øvrigt oplyse, at Offentlighedskommissionen er nedsat med det formål at udarbejde et udkast til en ny samlet offentlighedslov, og herunder bl.a. tilpasse offentlighedsloven til nutidige forhold, herunder med hensyn til bl.a. statslige selskaber og udlicitering.

Selv hvis der således havde været grundlag for at tage initiativer på området, er det regeringens opfattelse

se, at Offentlighedskommissionen ikke ville have været det rigtige forum til at behandle de spørgsmål vedrørende ytringsfriheden, som er nævnt i samråds- spørgsmål Q.